

HODNOCENÍ PŘEDNÁŠKY PRO ODBORNOU VEŘEJNOST

Masarykova univerzita	
Fakulta	filozofická
Obor řízení	etnologie
Uchazeč	PhDr. Roman Doušek, Ph.D.
Datum přednášky	27. 4. 2026
Téma přednášky	<i>Horníci uranových dolů a místní obyvatelstvo na západní Moravě v letech 1957–2017</i>
Přítomno posluchačů (počet)	34 + 2 online
Pověření hodnotitelé (členové komise)	doc. PhDr. Martin Jemelka, Ph.D. Doc. Mgr. Daniela Tinková, Ph.D. prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.

Veřejná habilitační přednáška s názvem *Horníci uranových dolů a místní obyvatelstvo na západní Moravě v letech 1957–2017* se zabývala problematikou hornictví, konkrétně těžby uranu v okolí lokality Dolní Rožínka. Dr. Roman Doušek se v přednášce opřel o terénní výzkum, který je součástí řešení tohoto tématu v rámci stejnojmenného projektu GAČR (GA25-16014S, *Horníci uranových dolů a místní obyvatelstvo na západní Moravě 1957–2017*). Přinesl řadu poznatků vycházejících ze systematického archivního a terénního výzkumu, a zvláště z rozhovorů, jež byly vedeny s respondenty, a to jak s bývalými zaměstnanci dolů, tak s jejich rodinnými příslušníky a dalšími obyvateli tohoto žitého průmyslového a sociálního prostoru. Právě studium prostoru je konceptem, jímž jsou výzkum a jeho interpretace zarámovány.

Triáda Henriho Lefebvra – prostor vnímaný, koncipovaný a žitý – umožnila dr. Douškovi zahrnout do studia problematiky horníků a hornictví uranu velké množství aktérů v oblasti, která není vymezena jenom samotnými doly, horníky a dobou aktivní těžby, ale existuje skrze nejrůznější sociální vazby až do současnosti, tedy i po zrušení důlní činnosti. Slovy dr. Douška „konec produkce uranu neznamena sociální zánik dolu: důl přetrvává jako materiální infrastruktura, jako instituce zaměstnavatele a jako žitý symbolický prostor, který je nadále produkován v proměňující se síti praktik a aktérů“. Jeho odkaz na perspektivu „mining encounters“ (R. J. Pijpers, T. H. Eriksen) a „Actor-Network-Theory“ (B. Latour, M. Callon, J. Law) je pak další možností, jak na výzkumnou problematiku pohlížet a vést ji právě k široké síti lidských i „mimolidských“ (non-human) aktérů (instituce, technologie, regulace, sanace, riziko ozáření ad.).

Otázky v diskusi zaznívaly jak od členů habilitační komise, tak od odborného auditoria. Směřovaly k motivaci výběru studované problematiky, k užitým teoretickým a metodologickým koncepcím, k genderovým aspektům zkoumaného tématu, k sociálním otázkám, k vlivu vládnoucí ideologie a také k aspektu dehumanizace, či naopak k uchování kulturní paměti. Diskutován byl rovněž inovační potenciál výzkumu a jeho návaznost na starší historické či etnologické výzkumy hornictví.

Závěr:

Přednáška PhDr. Romana Douška, Ph.D. „*Horníci uranových dolů a místní obyvatelstvo na západní Moravě v letech 1957–2017*“, přednesená v rámci habilitačního řízení, přesvědčivě **prokázala** dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci habilitačních řízení v oboru **etnologie**.

Brno 27. 4. 2026

správnost potvrzuje
prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc.
předsedkyně komise